

He was making up river floes
and tried to put them in the holes
with dead shells.

Cold can be soothing.

He accused the stars
for being heartless,
alone
and silent.

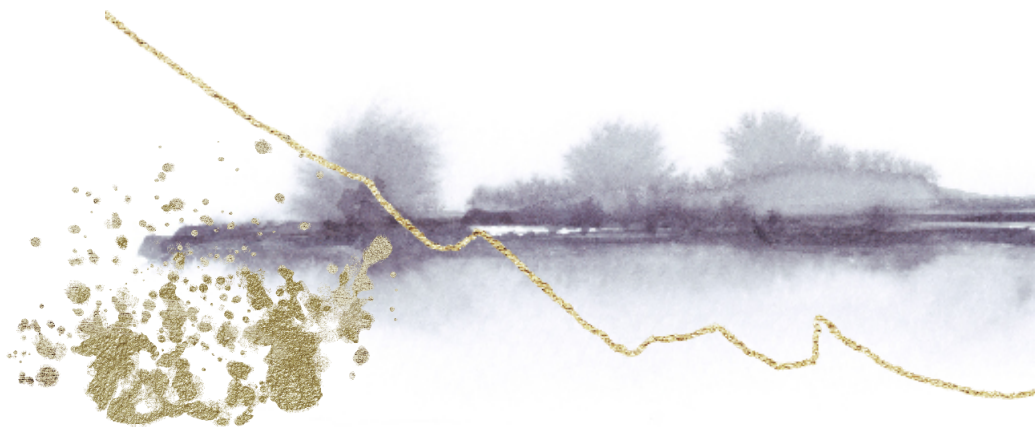
– He wanted to be the rain of old,
dead world
or sandy and rocky road
starting at Lengemarck,
and ending at the peak's foot in the Tatra Mountains,
where lightning had no mercy
for scouts from Agudat Hanoar Haiwri.

He walked.

He no longer thought of the war cries,
nor of Neuve Chapelle.

–
A red mist surrounded him,
he was touching someone's hands.

He turned into rain
but no longer this
from above Lengemarck.

...

Być
jak kraina Crow River.

Tam śmierć,
podobnie jak samotność,
przychodzi znienacka.

Ptaki dawno, dawno temu były tam szczęśliwe
jak i drzewa,
z których została jedynie łódź
wyrzucona na brzeg.

Próżno tam zrozumieć burze,
trąby powietrzne,
upał.
Odnaleźć szlak,

...

To be
like the land of Crow River.

There, death,
just like loneliness,
comes suddenly.

The birds were happy there a long, long time ago
as well as trees,
of which only the boat remains
thrown ashore.

Vain to understand storms there,
tornadoes,
scorching air.
To find the trail,

gdzie na skale bezimienny Indianin napisał:
*Jedynie spać przyszliśmy,
jedynie śnić przyszliśmy:
nie jest prawdą, nieprawdą jest, że przyszliśmy na ziemię,
żeby żyć.*

*W trawę wiosenną przyszliśmy się zamienić:
udaje się zazielenić naszym sercom,
udaje się im rozchylić płatki;
kwiatem jest nasze ciało:
daje kilka kwiatów i sennie.*

-
Nad Crow River
niejeden piorun człowieka rozłupał,
a deszcz tuż nad ziemią lecący
nieraz zawracał,
by pióropuszcowego śpiewu wysłuchać.

-
Podążać przez Crow River,
równinami,
do De Chelly z jednym zielonym drzewem,
w drodze stracić konia Hatatitle.

Bratać się z duchami zamordowanych bizonów
i rozgwieżdżonym niebem,
które jednocześnie przeraża
i zachwyca.

Być
jak kraina wciśnięta między Montrose a Ramsey.
Żyć w jaskini,
dotykać skał naznaczonych dawnymi rysunkami
– później

where a nameless Indian inscribed on a rock:
*We only came to sleep,
We only came to dream:
it is not true, it is untrue,
that we have come to earth to live.
Into spring grass we have come to turn:
our hearts manage to green,
to spread their petals;
the flower is our body:
gives a few flowers and dries.*

-
By the Crow River
many a man has been split by lightning,
and the rain flying just above the ground
sometimes turned back,
to listen to the Indian plume song.

-
To follow the Crow River,
across the plains,
to De Chelly with one green tree,
on the way to lose the horse Hatatitla.

Fraternize with the spirits of slain buffaloes
and a starry sky,
which at the same time both terrifies
and delights.

To be
like the land squeezed between Montrose and Ramsey.
Living in a cave,
touch rocks marked with ancient drawings
- then

wyjsć na prerię...
Klęknąć między ostańcami.

Nigdy stamtąd do kraju nie wrócić.
Zostać tam,
gdzie przebiegające chamaechory
śmiały się z tęsknoty
za twoimi listami.

-
Nad Crow River
z roku na rok smutniejszy jest świat.

Święty Krzyż
wśród kamieni więzi wiarę i miłość.
Orły
resztę wspomnień utykają
wśród niszczących skał
– ktoś nimi podąża,
a wiatr
starą pieśń indiańską mu gra.

-
Skąd w pamięci Crow River?
Skąd zieleniące się serca
na ziemi niszczonej deszczem i wiatrem?

Wszystkich,
którzy stamtąd odeszli do krainy wiecznych łowów,
dawny ogień wciąż ogrzewa.

-
Nad Crow River nie ma już trawy wiosennej
ani wojowników,
którzy śnić jedynie przyszli.

go out on the prairie...
Kneel down between the monadnocks.

Never to return homeland from there.
Stay there,
where the running steppe flowers
laughed at my longing
for your letters.

-
By the Crow River
the world is sadder every year.

Holy Cross
among the stones detains faith and love.
Eagles
are pushing the rest of their memories
among the eroding rocks
- someone is following them,
and the wind
plays for him an old Indian song.

-
Why there is a memory of Crow River?
Whence the greening hearts
on land ravaged by rain and wind?

All of them,
who have gone from there to the land of the eternal hunt,
the old fire still warms.

-
There is no more spring grass at Crow River
nor warriors,
who only came to dream.

Być

-

Ptaki
wśród skał się modlą.

Raz w roku
w jaskini obłożonej chamaechorami
słyszeć śpiew Indian.

To be

-

Birds
among the rocks they pray.

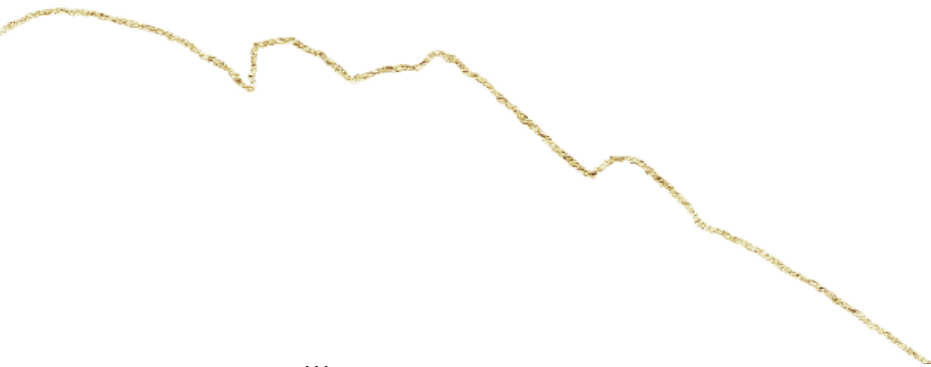
Once a year
in a cave coated with steppe flowers
Indians singing can be heard.

Być
bramą z muszelek, uśmiechów, życzeń,
otwieraną dłońmi wnuków,
coraz częściej w horyzont wpatrzonych.

Czyżby już chciały w świat wyruszyć
małymi kroczkami
– na południe,
na północ
– do jeżozwierzy
lub reniferów tundrowych?

Nasłuchując burzowych odgłosów
w niepojętej jeszcze dali,
szukają pierwszych przebłysków słońca
i nocnych błyskawic.

...

To be
a gate of shells, smiles, wishes,
opened by the hands of grandchildren,
more and more often gazing at the horizon.

Do they already want to go out into the world
by baby steps
– to the south,
northerly
– to porcupines
or tundra reindeer?

Listening to the sounds of the tempest
in a still immeasurable distance,
are looking for the first glimpses of sunshine
and night lightning.

-
Otworzywszy bramę,
biegną różaną aleją,
wyciągając ręce,
próbują uczepić się przelatujących nad drzewami
strzępiastych obłoków.

-
Być
spacerem z dziecięcymi dłońmi
i uśmiechniętą kobietą,
zadziwiającą nie tylko teraz,
gdy zrywa róże,
ogląda się w przeszłość.
Wspomina
październikowe brzoskwinie
ukryte w przydrożnych liściach.

-
Spacer
w stronę żwirowni
z Wiktorią i Jakubem.
I dalej –
do ledwie już trzymającej się na nogach
drewnianej myśliwskiej ambony.

Spacer
jakby we mgle
przez księżyc jedynie szanowanej,
czasem roztargnionej,
ale nigdy
bezzradnej.

-
Mieć silne jak stal kolana,
żeby wnuki się na nich bawiły.

-
Having opened the gate,
they run through the rose avenue,
extending their arms,
trying to cling to the frayed clouds
that fly overhead trees.

-
To be
a stroll with children's hands
and a smiling woman,
astonishing not only now,
when she picks the roses,
and looks back at the past.
She recollects
October peaches
hidden in the roadside foliage.

-
A walk
towards the gravel pit
with Wiktorja and Jakub.
And further -
to a barely able to stand
wooden hunting pulpit.

Walk
as if in a fog
respected only by the moon,
sometimes distracted,
but never
helpless.

-
Have knees as strong as steel,
for the grandchildren to play on.

Być

Przytuleniem być od rana,
niechby radością dziadka się cieszyły.

Niech wszystko trwa dłużej
niż liczonych wielokrotnie kilka paluszków-lat
przy piosence o pluszowych niedźwiadkach.

Niech od dziś
ten coraz smutniejszy świat
będzie szczęśliwy.

-

Być
dziadkiem nocą z domu wychodzącym,
by przegonić demony
wokół snów wnuków krążące.

Przez pierwszych sześć tysięcy nocy
być tak pomocnym
jak zwirowej lipie powrót każdej pszczoły,
jak letniemu słońcu strumyk
za lustro służący.

-

Być
dziadkiem-przestrzenią
między deskami pochylonej przez wiatr pruskiej stodoły,
z oddaloną o krzyk dziecka rzeką,
z żurawiami zbyt wczesnie budzącymi łąki.

-

Być
wiosną,
latem,
jesienią
i zimą.

To be

To be a hug from the very morning,
to let them enjoy their grandfather's joy.

Let everything last longer
than several years, counted like a few little fingers,
many times, with a song about teddy bears.

May, from now on
this increasingly sad world
be happy.

-

To be
a grandfather leaving the house at night,
to chase away demons
circling around grandchildren's dreams.

For the first six thousand nights
being so helpful
like for a gravel lime tree the return of every bee,
like a stream in the summer sun
serving as a mirror.

-

To be
grandfather-space
between the boards of a wind-blown Prussian barn,
with the river a child's cry away,
with cranes waking up the meadows too early.

-

To be
in spring,
in summer,
autumn
and winter.